

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN

LANDTBRUKSAKADEMIENS EXPERIMENTALFÄLT. — FOTO. G. HEURLIN. STOCKHOLM.

19:DE ÅRG.

DEN 30 DECEMBER 1917

N:o 13

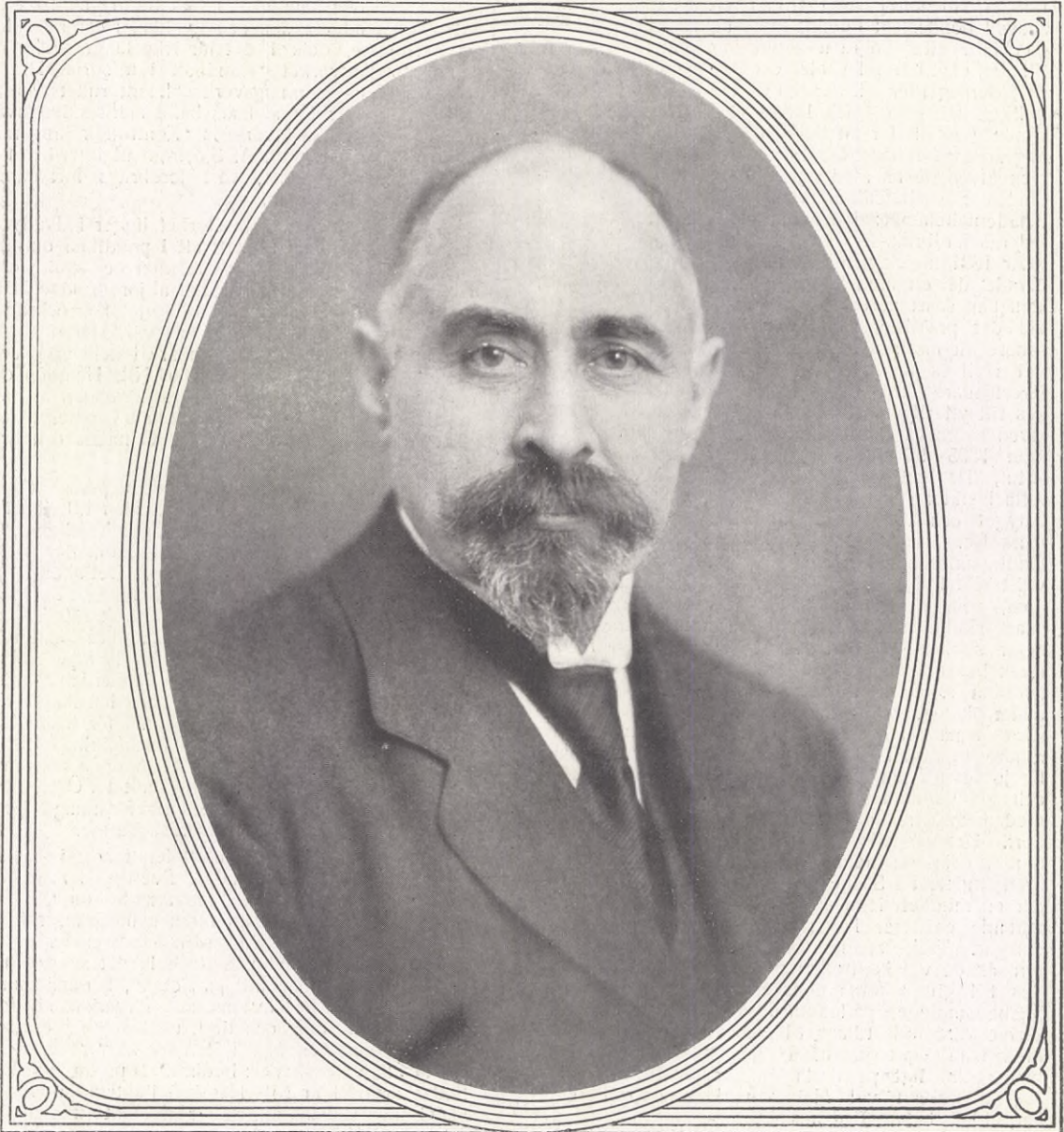

Foto. Jäger, Stinn.

Stiche: Jungs SE/teersjarr.

Nils Hammar

När regeringen vid sitt val af sakkunniga för utarbetande af de riktlinjer, som böra följas för ävagrbringande af största möjliga lifsmedelsproduktion i vårt land under instundande år, utsåg till deras ordförande professorn och föreståndaren för husdjurs- och mejerifördelningen vid Centralanstalten för jordbruksförsök Nils Hansson, kunde den vara öfvertygad om att räkna med hela den jordbrukande befolkningens odelade tillfredsställelse. Utgången ur de svenska jordbrukarnes egna led är nämligen prof. Nils Hansson lika förtrogen med det praktiska jordbrukets förhållanden och behov, som han är framstående som jordbruksvetenskaplig forskare. Näst efter Herman Nilsson-Ehle, som i detta hänseende står utom täflan, intager han väl främsta platsen bland dem, som under de sista årtiondena genom egna personliga insatser främjat vårt jordbruk.

Nils Hansson är född den 8 mars 1867 i Djurslöf i Tottarps socken af Malmöhus län. Han är son till landtbrukaren Hugo Hansson därstädes och hans maka Bengta Nilsson samt tillhör en gammal, mycket ansedd bondesläkt i denna typiskt skånska bygd. Någon lärd eller högre undervisning kom honom icke till del, utan från folkskolan och deltagandet i arbetena på fädernegården gick vägen till Hvilans folkhögskola, hvilken han genomgick 1883—84. Ett år senare återvände han dit för att deltaga afven i den med folkhögskolan förenade landtmannakursen. Han genomgick afven denna med mycken utmärkelse, men hindrades icke däraf att återvända till hvardagsgöromålen i fädernehemmet: i fem år var han gårdsdräng vid faderns jordbruk.

År 1891 ingick han emellertid giftermål och arrenderade då ett medelstort hemman, gården Framnäs, som han snart utvecklade till en mönstergård. Bredvid det praktiska jordbruket förmåddes han två år senare att mottaga anställning som biträdande lärare vid Hvilans landtmanna- och folkhögskola, af hvars föreståndare dr. Leonard Holmström han uppmuntrades till ytterligare studier och af hvilken han mottog äfven andra värdefulla impulser. Han genomgick ock åren 1895—96 det närbelägna Alnarps landbruksinstitut, där han ytterligare förkofrade sina agrikulterella insikter och från hvilket han afgick med högsta betyget och Nathortska stipendiet som särskild utmärkelse. Han blef nu ordinarie lärare vid Hvilans landtmannaskola och kom därigenom att utöfva ett vidsträckt inflytande på den skånska landtmannaungdom, som i stort antal plägar söka sig hit. Men snart skulle han vidga sitt verksamhetsområde vida öfver skolans gränser. År 1898 gjorde han i Danmark bekantskap med de första försök, som gjorts att anordna s. k. mjölkkontroll, d. v. s. en systematisk undersökning, huru de olika individerna i en ladugård betala det foder, de erhålla i form af mjölk eller rättare mjölkfett. Genom denna mjölkkontroll möjliggjordes att vid aveln gifva företräde åt sådana djur och afvelsstammar, som visat sig mest ekonomiska, medan undermåliga kreatur omedelbart kunde slås bort. Det var Nils Hanssons förtjänst att på otroligt kort tid bringa denna mjölkkontroll till allmän utbredning först i Skåne och sedan öfverallt i vårt land, där en rationell ladugårdsskötsel bedrivs. För närvarande existerar i vårt land öfver 700 kontrollföreningar. Tack vare honom dröjde det ej häller länge, förr än de vid kontrollen vunna resultaten också lades till grund för nötboskapspremieringen och vid prisbedömningen på landbruksutställningar, liksom de blefvo värdefulla tillägg till den stambokföring, hvarmed man gripit sig an. I nära ett årtionde verkade han outröttligt på detta område, år 1900 blef han öfverkontrollant vid Malmöhus läns kontrollföreningar, 1902 ledamot af hushållningssällskapets nämnd för premiering af mindre jordbruk, 1904 medlem af

länets egnahemsnämnd, 1905 ordförande i Sveriges landbrukslärareförening och samma år rönt han utmärkelsen att inväljas som ledamot i landbruksakademien. Tillika hade han genom den sedermera i många upplagor utkomna och afven till finska öfersatta förträffliga skriften "En öfverladugårdsskötsel" lagt i dagen sitt fullkomliga behärskande af ladugårdsekonomin och sin ovanliga förmåga af på en gång allmänfattligt och strängt vetenskapligt framställningssätt.

När Centralanstalten för jordbruksförsök år 1907 upprättades, framkallade det därför ingen förvåning, men väl mycken tillfredsställelse, att Nils Hansson utnämndes till föreståndare för dess husdjurs- och mejerifördelning. I denna egenskap har han utfört ett stort antal synnerligen viktiga utredningar och försök på utofdringslärans område, arbeten, som för den praktiska kreatursskötseln varit af djup och genomgripande betydelse och ställt Nils Hansson i främsta ledet bland samtidens forskare på detta område. Resultaten af denna försöksverksamhet har han framlagt dels i ett stort antal meddelanden och flygblad i centralanstaltens skriftserie, dels i det för icke länge sedan utkomna standardverket "Handbok i utofdringslära" af Juhlin-Dannfelts samlingsverk "Landbrukets bok". Bland mindre skrifter af hans hand märkes den afven till finska och ryska öfersatta "Kontrollföreningarnas arbetsfält". Jämte prof. A. Sjöström utgifver han tidskriften "Landtmannen", vårt jordbruks fortfarande främsta vecko-fackorgan.

Nils Hanssons förnamsta storhet ligger i det lyckliga sätt, hvarpå han förstått att i praktiken omsätta den moderna utofdringslärans resultat och göra dessa tillgängliga för den stora massan af jordbrukare. Den aktning och den popularitet han åtnjuter är också något ganska enastående. Det finns väl i sjäifva verket knappast någon verklig jordbrukare i hela vårt land, som icke känner och uppskattar Nils Hansson och hans lifsgärning. De som hafva förmånen af hans personliga bekantskap förena med kännedomen härom bilden af en ovanligt anspråkslös, vinnande och sympatisk personlighet.

Det ligger i sakens natur, att de uppdrag och utmärkelser, som kommit en sådan man till del, äro många och mångfaldiga. Det är ingen hemlighet, att han på sin tid varit anmodad att — som den andre bonden — inträda i konungens råd. Det anbudet afböjde han, men annars är det sällan han sagt nej, där hans hjälp erfordrats. Han har haft säte i kommittén för ordnande af den lägre landbruksundervisningen och af den lägre mejeriundervisningen. Han är ledamot af direktionen för den Sunnerdahlska stiftelsen. Och under krigsåren ha hans kunskaper och arbetsförmåga flitigt tagits i anspråk för lifsmedelsförvaltningen. Af Malmöhus läns hushållningssällskap rönt han 1908 utmärkelsen att få mottaga dess mindre guldmedalj och vid landbruksmötet i Örebro tilldelades honom konungens hederspris: för framgångsrikt arbete inom kontrollföreningsverksamheten.

Ännu står Nils Hansson, blott femtioårig, i sin fulla mannkraft och ännu vänta sig Sveriges jordbrukare mycket af honom. Men i närvarande stund, då för vårt folk allt beror af att inom egna gränser frambringa tillräckligt af hvad som behöfves för ett låt vara knappt lifsuppehälle, hvilat hela det svenska folkets blickar förväntansfullt på honom, bonden som af egen kraft med förtjänstens rätt förvärfvat sig icke blott professors rang och titel, utan afven professors skicklighet och förmåga i den för närvarande viktiga af alla vetenskaper: jordbrukets produktionslära.

Sedan år 1891 är Nils Hansson i äktenskap förenad med Cecilia Håkansson, dotter af landtbrukaren Ola Håkansson i Kabbarp.

Foto: T. Pina, Upsala.

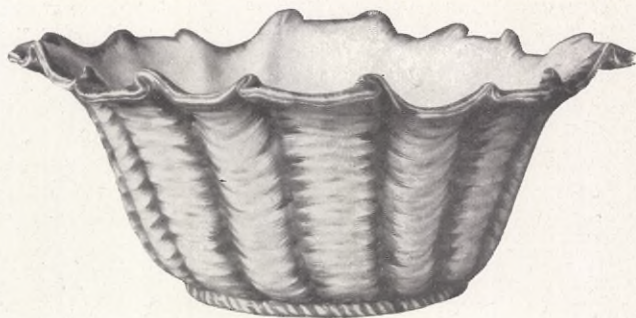
DELTAGARE I DEN NEUTRALA KYRKLIGA KONFERENSEN I UPSALA 14-15 DEC. *Vi namnteckna: Biskop Stöylen, Norge (1). — Årkebiskop Söderblom, (2). — Generallöjtnant Malm (3). — Biskop Ostenfeld, Danmark (4). — Biskop Lönegren (5). — Rektor Jansson, Upsala (6). — Dr K. Fries (7). — Professor van Pont, Holland (8), Riksdagsman Gullberg (9). — Professor Böringer, Basel (10). — Professor Stave, Upsala (11). — Riksdagsman Byström (12).*

Den bebådade *neutrala kyrkliga konferensen i Upsala* hölls den 14 och 15 December i närvaro af representanter för svenska, norska, danska, holländska och schweiziska kyrkosamfund. Bland de närvarande märktes å Sveriges vägnar årkebiskop Söderblom, konferensens ordförande, biskop Lönegren, v. ordförande, å Norges vägnar biskop Stöylen och å Danmarks biskop Ostenfeld.

Mötets-huvudfråga blef diskussionen om de förberedande förhandlingarna för den allmänna konferensen i april nästa år och uppdrogs dessa åt årkebiskop Söderblom, biskop Ostenfeld och biskop Tandberg.

Vidare ingingo meddelanden från kretsar i Tyskland och England, hvilka uttalade sin fullständiga anslutning till planen på en internationell konferens.

Från årkebiskopen i Canterbury, som erhållit inbjudan till Upsalamötet, anlände ett beklagande af att han var förhindrad att bevista konferensen i fråga. Denna afslöts den 15 december på e. m. hvarvid bl. a. beslöts att telegrafiskt hänvända sig till vissa kyrkliga kretsar i Amerika med anmodan att dessa skola arbeta på att Amerika måtte förse Finland med lifsmedel under den därstädes rådande hungersnöden.

Efter fotografen

Källa: Henrik Sjöberg

EN MARIEBERG-PRAKTPJES TILL NATIONALMUSEUM.

På den senaste Bukowskiauktionen i Stockholm inköptes af föreningen Nationalmusei vännen en unik praktpjes, hvilken som gåfva skall överlämnas till museets samling af svenska fajanser. Pjesen är en stor bål af fajans i mussleform och bärande Mariebergfabrikens märke. Bålen bär en signatur som tolkats som Jonas Walkman, en af fabriken skickligaste målare. Pjesens form och modellering utgör ett bevis för den höga konstnärliga ståndpunkt fabriken intog särskildt under den tid då J. E. L. Ehrenreich var dess ledare.

AFTÄCKANDET AF STOCKHOLMS NYASTE STATY: ARBETAREN, AF G. LARSSON, I SABBATSBERGSPARKEN.
Öfverst: Statyn sedd framifrån (foto. Heurlin, Sthlm); Derunder: Aftäckningshögtidligheten. T. v. synes kronprinsen och prins Eugen. (Pressfoto).

Arbetaren, Gottfrid Larssons monumentala staty, skänkt af föreningen för Stockholms prydande med konstverk, aftäcktes söndagen den 16 dec. Konstverket har fått sin plats i Sabbatsbergsparken vid Torsgatan vid foten af bergsslutningen därstädes. Vid aftäckningen voro närvarande öfverståhållare Ramstedt, kommandanten i Stockholm, Rosenblad, stadsfullmäktiges ordförande d:r J. Östberg, skriftställaren C. G. Laurin m. fl.

Vid 10-tiden då aftäckningen skulle äga rum, infunno sig kronprinsen och prins Eugen, hvilka hälsades af öfverståhållaren i ett tal, i hvilket han er-

inrade om den sträfvan som de senare åren gjort sig gällande att pryda hufvudstaden med konstverk. Sedan kronprinsen med några varmhjärtade ord bjudit täckelset falla drogs detta åt sidan och *Arbetarens* seniga gestalt blef synlig.

Överlämnandet af statyn från föreningen till staden gjordes därpå af professor Leche. Gåfvan mottogs af d:r Östberg, som i ett tack påpekade att motivet till konstverket är hämtadt ur vår egen, industriarbetets tid. Konstverket är äfven uppställt så, att det står vänt mot Stockholms största industriområde — en symbol af arbetet.

Efter fotografen *av Signe Sundström*
 GYMNASIKDIREKTÖR SIGNE SUNDSTRÖM, af kejsarinnan Augusta tilldelad tyska Röda korsets medalj.

En svenska som under kriget utmärkt sig i Tyskland är gymnastikdirektören fröken *Signe Sundström*. Allt sedan våren 1915 har fröken S. varit anställd vid Sanatorium Hygiea i Berlin och där gifvit massage åt sårade fångar. Då hon nu för att hvila ut lämnar sin tjänst har hon af kejsarinnan Augusta tilldelats Röda korsets medalj.

Fröken S. är bördig från Göteborg och dotter till framlidne sjökaptenen E. N. E. Sundström och hans maka, född Fagerberg.

*

Den kände och framstående scoutchefen, major *Ebbe Lieberath*, har i dagarna tagit afsked ur aktiv militärtjänst för att helt ägna sig åt den svenska scoutrörelsen. Med kännedom om den utomordentliga insats major L. gjort såsom scouternas högste ledare och den stora tillgifvenhet han tillvunnit sig af såväl

MAJOR EBBE LIEBERATH som lämnat aktiv militärtjänst för att helt egna sig åt chefsarbetet inom svenska scoutväsendet, hvilket han redan länge egnat stort intresse. — Foto. Jonason Öbg

dessas som deras målsmän, är den svenska scoutrörelsen i hög grad att lyckönska till detta betydelsefulla förvärf.

HRR FOTOGRAFER uppmanas att vid insändande af bilder till HVAR 8 DAG icke uraktlåta utsättande af tydligt firmanamn och adress å respektive fotografier. Endast då angifves fotografen.

STORARTAD ARDENNER-IMPORT.

T. v.: Fuxhingsten "Ibas", född 1915 i Belgien och i dagarne försäld å auk-

tion i Norrköping till Grefvne hingstförening i Skåne för 20,000 kronor. Samtidigt såldes fuxhingsten "Pierrot d'Herffe" (t. h.) till godsägaren G. Östman, Ekebyholm, för 24,500 kronor. Båda hingstarna jämte 10 andra ardennerhingstar äro importerade i november af direktör Fritz Friberg, Visby och såldes vid samma tillfälle. Dir. Friberg äger på Gotland Sveriges största privata ardennerhingst-uppfödningstall med nu 15 hingstar som blifva 2 å 3 år nästa vår.

TRE DAGAR FÖRE JUL gaf skogstorp-
paren och hustru hans sig i väg neråt
bygden för att göra inköp till helgen.
Genom storskogen, öfver myren,
uppför fjället, nerför liderna på oba-
nade stigar gick färden fram till stora
landsvägen, som bred och jämn löpte
utmed älven sista halfmilen till kyrk-
byn. Det var fem mil dit och lika långt tillbaka. De
kunde vara hemma igen dagen före julafton, om det
ville sig väl — om vädret och kylan stod sig och det
ej bref omslag med storm och yrsnö.

Mor ställde fram i köksskåpet ett rågadt fat korn-
grynsgröt, en tallrik kall potatis och en skål med
blåsur mjölk; lade därbredvid ett par hålkakor groft
klibbröd. Allt annat läste hon väl undan; ty hon kände
ungarne och deras glupande aptit, när de kommo
öfver något...

— Du, Ola; håll reda här hemma på ungarne och
allt annat, mens vi blir borta. Glöm int' att ansa krit-
terna och mjölka kon; men olycklig du, om I rör
mjölken, förrn ja' kommer hem igen. Mat har I ändå
nog af här i skåpet; så mycke' du vet de'.

Ola, som var äldste pojken och hela tolf år, lofvade
göra sitt bästa. Han hade varit med om sådant förr;
visste godt, hur allt skulle handhas och hur han bäst
skulle sätta sig i respekt hos de yngre syskonen:
lydde de honom icke, så svalt han dem, tills han fick
dem dit han ville. Så enkel var den saken; skulle
tro de'...

— Och handskas varligt me' elden, hör du, och
ränn int' i skogen hela dagarna, för där a' int' så sä-
kert för djur nu se'n vintern kommit; och stäng väl
till fjäset om kvällen, så int' varg och lo kommer sta
och riffer...

— Ja ja ja; I kan vara lugn, mor, sludrade Ola
sömnigt ur fällbänken, vände sig mot väggen, drog
fällan öfver hufvudet och somnade igen tungt som en
stock, medan far och mor gånvo sig ut i den kalla,
månljusa natten för att begynna den långa och vanska-
liga färden ner till byn.

Klockan var bara fyra på morgonen och det ville
till, om de skulle hinna fram före mörkningen; ty
dagarna voro korta nu.

Mor satt i sin färskinnspås på stötten och gubben
sköt den bakifrån. Det gled bra undan på den hård-
frusna skaren i långa, kraftiga, ihärdiga tag, fast åket
var tungt nog lastadt.

Där fanns höstväfven fyrtio alnar linnelärf; mor
hade arbetat med den natt och dag under den sista
veckan för att få den klar till afsalu nere i byn. —
Det skulle bli kaffe och socker, risgryn och fläsk och
saltströmming, ljus och ett eller annat småkafs åt
ungarne på julafton. Och så hade torparn en konte
träskedar och annan hemslöjd, han sysslat med under
de långa höstkvällarne, frampå stötten; det var kar-
dustobak och snus och karameller till barnen. Och
så förstås brännvin...

— Brännvin! —

— Du hågar i fjol, Jonas, då du söp dej fuller på
julmarken och blef tagen af länsman och int' kom
hen' igen förr'n mellan jul och nyår, skam till sägan-
des? — Låt du mans brännvinet vara och köp dej
hällre en rejäl skinnlufva i ställe' för de' åbåke, du
bär på hufve'; för de' kan du bättre behöfva, din
stackare.

— Hm...

Torparn svarade ej men böjde sig ner och gaf med
all sin kraft stötten ny fart, så att de snöslökande
grankvistarne svepte dem kring örnen. Han tyckte
inte om att nu åter bli påmind om den där marknads-
resan, då han måst tillbringa helgen i byhäktet och
låta mor ta sig hem på egen hand, medan han sof

ruset af sig, bara för att inte ungarne skulle svä
ihjäl i stugan...

Det var en färd, det; och han skämdes ännu, när
han tänkte på eländet och allt hvad ovett han fått
när han ändtligen kommit hemlomande en dag fram-
emot nyår. — Nej så jädrar, att han skulle göra om'et...

Men brännvin skulle han nog ändå ha med sig hem;
det var en sak, det, och lufvan fick nog bida än et
år, tills han hunnit svedja af nyodlingen och kunde
räkna med lite spannmål till öfvers och afsalu.

Nej, brännvinn måste han ha, om han så ock skulle
smussla det med sig i konten bak ryggen på gumman
och nödgas gömma't i höt hemma på skullen. Det
var viktigare än både lufva och tröja, ty det var värme
och ljus och det fattiga lifvets enda tröst och gjädje
ör honom, som gått där hemma och släpat i ur och
skur vår, sommar och hösten lång utan att få så
mycket som en droppe att förgylla upp fattigmans-
livets tunga gråvädersdagar med.

Men han skulle spara't till helgen och för den långa,
förfärliga vintern, som sedan följde. Han skulle spara't
och inte ta' sig en enda sup ens, förrän han väl var
hemma igen och långt utom räckhåll för länsman.
Det gaf han sig den lede på...

Storskogen glesnade och myren tog vid just som
solen, stor och vinterröd, rann upp öfver sunnanfjällen.
Och efter myren kom fjället, vid hvars fot de rastade
ett tag och fingo sig en smula torrskaftung, innan
den mödosamma färden uppför branterna begynte.

— Här har de' strukit varg i natt, sade mor och
pekade bortöfver myren; — spåret är färskt...

— Jojo, bekräftade torparn säfligt, de' är nog de'.
De' har varit en helan skock, sex sju stycken, tror ja'.

— Gu' nåde den som råkar ut för gråben den här
årsens tid; han tör int' få lätt att reda sej.

— Han tör int' de', nej. —

Fjället togs med förenade krafter. Men i liderna
utför på andra sidan rutschade de båda. Det gick
undan, och torparn styrde med vant och säkert hand-
lag, där han hängde som en grå gammal lumpsäck
bakpå stötten.

På landsvägen utmed älven stötte de samman med
bekant folk, som nyttjade hästdon och likaså skulle
ner till julmarknaden. De fingo sålunda friskjuts
sista halfmilen; men mörkningen hann ändå falla på,
innan de funno nattkvarter hos handelsmans i byn.

*

Mor hade mycket att styra med följande dag och
var därför på benen redan i tidiga ottan, mens tor-
parn, trött efter gårdagens långfärd, ännu snarkade i
godan ro mellan fjällarne i kammarens värme.

Först var det då bekanta, som måst sökas upp,
för att hon skulle få sig en pratstund vid morgon-
kaffet och skvallra om lite nytt se'n sist. För sedan
blef det nog inte tid till språka annat än i affärer.
Och så måste hon titta inom både här och där och
se på väfvar och smaka på julbak och slaktmat.

Det hann lida ett bra stycke framåt middagen, in-
nan hon varit i prostgården och till doktors och
apotekarns och fått sälja slut på sin väf. Och det
blef åter kväli, innan hon ändtligen hunnit pruta och
köpslå om allt hon skulle ha hos handelsmans. Men
då var hon också klar med allt sitt; hade köpt både
kaffet och sockret och sofveln och hvad ungarne
skulle ha att trösta sig med till helgen: ett munspel
till äldste pojken, en grant målad blecktrumpet till den
andre i ordningen och så en tygdocka åt lilltösen.

Hon hade fått bra betalt för lärftsväfven; mer än
hon vågat hoppas på. Och prostinnan — Gu' signe
den goda själen — hade till och med gett henne be-
talt i förskott för tio alnar till och letat fram en hel
del gamla aflagda kläder efter sina egna småttingar

Gulle, hvad det skulle bli för en fröjd hemma i torpet den helgen mot året förut, då hon kommit ensam hem och måst lämna far efter sig hos länsman...

— Jonas! — Hvar höll han nu hus? — Hon hade inte sett honom på hela dagen men var säker på att han ordentligt skötte sitt och nog i alla fall var karl för sin hatt, fast han då varit ett kräk den gången.

Men han skulle inte göra om det; det var hon viss om äfven utan löfte och handslag. Så som han skämts för ungarne...

Men hade hon inte varit så dödstrött som hon var efter allt jättet, skulle hon nog i alla fall helst velat ge sig af hem redan samma kväll. Det var ändå så många frestelser och faror, som lurade gubbstackarn där på julmarknaden, och han var nog lätt att locka både till det ena och andra, när inte hon var till hands: bönder och skogsmän och drifvarfolk, som söpo sig fördärfvade och inte voro knussliga med att bjuda; som nojsade med kvinnfolk och drogo knif och slogs, tills länsman kom och högg dem, som han gjort det med Jonas den där gången.

Hon måste nu i alla fall söka reda på gubben och få honom med sig, innan han ställde till med något galet; och gripen af en plötsligt påkommen oro, påskyndade hon gången och ställde kosan nedåt kyrkstallarne.

När hon kom i närheten af bondkvarteret möttes hon af skråll och skrik och såg i mörkningen en hop redlösa karlar, som tumlade om i snön. Där var slagsmålet, marknadsdagens gifna afslutningsnummer, redan i full gång; knytnävar höjdes och sänktes, måttande i högen hvar det föll sig, muskler spändes, så det knakade i fogarne, och liftag togos med krokben och storsmocker efter konstens alla regler där på trakten. Svordomarne och förbannelserna, när ett dråpslag utdelats med fullträff, fyllde luften och det stod en stank af svett och brännvin kring de flåsande slagskämparne.

Men midt i en drifva, med sönderfläkt rock och utan lufva — slängd åt sidan och redan ur leken — låg Jonas torpare dödfull och sof med ansiktet mot snön...

Mor fattade genast situationen och blef het i hufvudet af vrede, när hon blef varse, hur han ställt till med sig.

— Karl då, hva' har du nu gjort igen! — Skäms du då int' ett levandens dugg, ditt skrälle...

Hon böjde sig ner, lyfte den druckne omildt till hälften ur dritvan och sökte ruska lif i honom. Men torparn lallade bara något obegripligt i sömnen, krängde sig öfver på rygg och sjönk ohjälpligt som en säck tillbaka i snön.

Då fattade hustrun hastigt sitt beslut. Det skulle inte få hända en gång till, att gubben blef efter på julmarknaden; det skulle hon sätta bot för, om hon så skulle stupa på kuppen. Länsman och fjårdingsman kunde komma tillstädes när som helst, så som karlarne där lette lifvet, och... Nej, stopp lite...

Beslutsamt lyfte hon kjolarne högt öfver knäna och klef med stora steg tvärs igenom drifvorna raka vägen till vagnslidret, fick rätt på stötten, lastade den med alla sina paket och lade den druckne öfvanpå, allt väl surradt med en tömända.

Nej då; det skulle inte hända en gång till, inte; — för barnens skull, om inte annat. De skulle inte behöfva bli varse, hvilket kräk till far de hade; nej då. Om hon så skulle digna af trötthet på halvva vägen, om de skulle råka vill i ödebygden och få irra där hela natten, om — vargarne skulle komma öfver dem... Hemåt skulle de i alla fall och bort från det här eländiga stället, kosta hvad det ville...

Just som länsmansmössans galoner stack upp öfver gårdsplanens valplats och gjorde ett hastigt slut på

tumultet, svängde torparhustrun stötten ut mellan grindstolparne och satte halfspringande iväg bortefter landsvägen utan att se sig om.

*

Hon hade redan lagt landsvägsbiten långt bakom sig, svängt in i urskogen och vägledt af det starka mänluset hunnit öfver maden. Nu var det liderna uppför fjället; och här skulle gubben af, antingen han ville eller ej, och hjälpa dra. Hon slog sig ner på en sten för att först pusta ett slag och torka svetten ur pannan. Hon var trött, så att det värkte i ben och alla leder, ty hon hade ett styft dagsverke bakom sig, och satt just och undrade, hur hon skulle orka med den långa vägen hem, som ännu låg framför dem. Om inte gubben hunnit nyktra till och kunde skjutsa henne en bit, se'n de väl kommit öfver fjället...

Då kom det... Som ett ylande, långdraget, ilsket hungrigt tjut rätt framför; ett annat svarade villigt bakom dem, på sidorna, rundt omkring i ödemarken. Det närmade sig och växte i styrka; det blef allt fler som stämde in i olåten, allt djärfvare, allt mer säkra om bytet...

Vargarne...

Torparhustrun flög upp från stenen och blef stående som förlamad, spejande och lyssnande ut i den månhvita natten. Hon tyckte, hon inte förmådde ta ett enda steg mer, så förbi af trötthet som hon redan var; och så nu denna plötsliga ångesten till...

— Vargarne! — Gu' hjälpe oss, fattiga människor. — Jonas...

Det prässade sig fram som ett nödrop ur hennes sammansnödda strupe.

— Jonas! — Så vak då opp! — Vargarne är öfver oss; — och tänk på barnen hemmave — ensamma och utan mat...

Torparn tumlade handlöst af stötten och rätade upp sin kiokiga kropp. Han hade plötsligt blifvit klarvaken, men det drog om en stund, innan han förmådde rätt fatta, hvad det var fråga om.

— Vargarne, hör du. — Barnen. Vi måste vända — ta oss tebaks — till landsvägen; — vi kan int' ta oss hem nu — i natt.

Nu förstod han utan vidare frågor. Raskt vände han stötten heltom och springande för lifvet låt han den glida undan i det uppkörda spåret genom ungskogen öfver maden. Hustrun följde honom flämtande hack i häl.

Men förföljarnne gäfv sig icke häller. De voro nu tillräckligt många för att ej behöfva vara fega längre; och de voro dessutom för utsultna och säkra om bytet för att låta det komma undan.

Plötsligt korsade en mörk skugga deras väg blott ett stenkast framför dem. Den vände och kom tillbaka i allt trängre lofvar. De kunde tydligt höra det lystna flåsandet och se odjurets gröna ögon gnistra mellan stammarnes dunkel.

— Ja' förmår int' mer, Jonas... Släpp stötten och rädda dej själf — för barnens skull; — ja' — förmår int' mer ja'...

Hustrun hade stönande sjunkit ihop i snön med händerna prässade mot bröstet; torparn stannade också, villrådig, ehuru han väl visste, att hvarvt ögonblick var dyrt.

— Du måste, Johanna; — du måste försöka — bara en liten bit till — så vi hinner vägen; sedan — sedan så... Ja' armade mänska, som ställt till me' allt de' här eländet...

Han tiggde och bad och sökte tala bevekande, allt medan han grät som en förtviflad i ve och vända och ännu rörd af brännvinet. Men det hjälpte ej; hustrun satt där som förut i snön, stel och orörlig, och andades flämtande tungt med händerna tryckta mot bröstet som ville hon hindra det att sprängas.

Forts. å sid. 207.

Foto: Holmén, t. h. Kliche: Bengt Skjerveparre.
PROFESSOR GEORG VON WENDT. Den finske patrioten, som inom de nordiska broderlanden verkar för erhållande af hjälp mot den öfverhängande nöden i Finland.
 Text å sid. 207.

Kungliga Hofrättens öfver Skåne och Blekinge nya palats i Malmö är nu fullt färdigt och kunde lördagen den 15 december öfverlämnas till staten såsom en storslagen gåfva från Malmö stad. Öfverlämnandet skedde i samband med en enklare invigningsfäst hvarvid närvarade hofrättens samtliga medlemmar med president Hasselrot i spetsen, Malmö stad fullmäktiges byggnadskommitté, å regeringens vägnar statsrådet Eliel Löfgren m. fl. Enär H. 8 D. i denna årgång, n:r 9, lämnat en tidigare skildring af byggnaden, nöja vi oss med att för dagen hänvisa till vår nya bild af

Foto: Ohm, Malmö. Kliche: Bengt Skjerveparre.
K. HOFRÄTTENS ÖFVER SKÅNE OCH BLEKINGE NYA RESIDENS I MALMÖ efter afflyttning från Kristianstad: Byggnaden sedd från norr. — (Se sid. 143 n:r 9). — T. h. Nybyggnadens arkitekt herr Ivar Callmander, Stockholm.

S. A. ESON HAGSTRÖMER, nyutnämnd statssekreterare i Justitiedepartementet. F. 77. Jur utr. kand., revisionssekr., exped.-chef i Just.-dep.
 Foto: Flodin, Stockholm.

palatset, sedt från en annan sida, samt af dess skapare, arkitekten Ivar Callmander, Stockholm.

Amatörfoto. A. Rahm, Sthlm.

OSCAR BÄCKSTRÖM PÅ 40-ÅRS DAGEN VID SCENEN
DEN 13 DEC. Text å sid. 204.

Foto. Sthlm.

IVAN HEDQVIST SOM CYRANO DE BERGERAC VID
SUCCÈSREPRISEN Å K. DRAMAT. TEATERN.
Text å sid. 202.

Foto. Karnell, Gbg.

ELIS ELLIS som den 15 dec. spelade "Sten Stensson Steen"
för 500-de gången och samtidigt firade sitt 20-årsjubileum vid
scenen. — Text å sid. 204.

**Genom prenumeration nu genast i
närmaste Bokhandel eller Postkontor
för hela år 1918
vinner Ni**

tidningens hembärande till Eder i
oafbruten följd från årets början;
samt
visshet om att undgå eventuell
ytterligare prisförhöjning.

H. 8. D. är *Sveriges enda illustrerade
tidning* med regelbundna korrespondenter äf-
ven allestädes i utlandet. **Dess utländska
bildmaterial står långt utom täflan** med

andra svenska illustrerade tidningar. Den som icke följt H. 8. D. nummer för nummer har heller icke kunnat åskådliggöra för sig de världshändelser hvilka dagspressen behandlar i text. Allt svenskt af verkligt intresse har en gifven hemortsrätt i H. 8. D. För svenska, lokala obetydligheter har däremot icke H. 8. D. utrymme — långt mindre hufvudintresse.

Med hänsyn till sin litterära betydelse räcker det för dagen att påpeka att ett flertal af årets boksuccéer **först, på sin tid, stått att läsa i H. 8. D.** som följetong eller noveller (t. ex. "De gamle Herrarne", roman af Mari Mihi, nu utkommen i bokform, i H. 8. D. redan 19 5).

Vi hänvisa i öfrigt till vår prenumerations-

anmälan och till alla Edra vänner i in- och utland hvilka följa H. 8. D. med spändt intresse vecka för vecka.

Redaktionen.

Man kan tryggt förutspå att Dramatiska teatern kommer att upplefva en ny Cyrano-period. Rostands glänsande komedi *Cyrano de Bergerac* i Harald Molanders mästertliga översättning visade sig, då den den 15 december brusade fram öfver teaterns tiljor, fortfarande äga samma tjuvingskraft som för 17 år sedan, då stycket första gången gafs på gamla Dramatiska teatern för att då upplefva ett hundratal föreställningar. Salongen var hela tiden lifligt med och applåderna blefvo talrika och kraftiga. Främst var bifallet riktadt till herr *Ivan Hedqvist* hvars Cyrano var en högst erkännansvärd scenskapelse. I hans framställning af den svåra och kräfvande rollen kunde lätt skönjas hvilket energiskt och intelligent arbete han nedlagt på densamma.

Fru *Stina Hedbergs Roxane* var älsklig och vacker och hennes deklamation flöt ofta känsligt, exempelvis i balkong- och klostercenerna. Man hade emellertid en känsla af att hon icke riktigt fyllde upp rollen. Herr *Ivar Nilssons* poetiske världshusvärd och herr *Bror Olssons* Le Bret voro lyckade. Herr *Olof Molander* bör ha en särskild eloge för sin grelve de Guiche. Det var öfver hans mask och spel en äkta tidsprägling. Han var en chevalier sådan man föreställer sig en dylik från den tiden.

Den nya bandelen *Borås—Ulricehamn* invigdes högtidligen lördagen den 15 december. På morgonen afgick ett extratåg från Borås för att föra invigningsdeltagarna genom Ås härad, där den nya järnbanan drar fram. till Ulricehamn. Öfverallt vid stationerna under vägen mötte äreportar och talrika skaror af bygdens befolkning som med oförställd glädje hälsade denna nya kommunikationsled hvars stora betydelse för såväl trakten som de däraf närmast berörda städerna är omisskännelig.

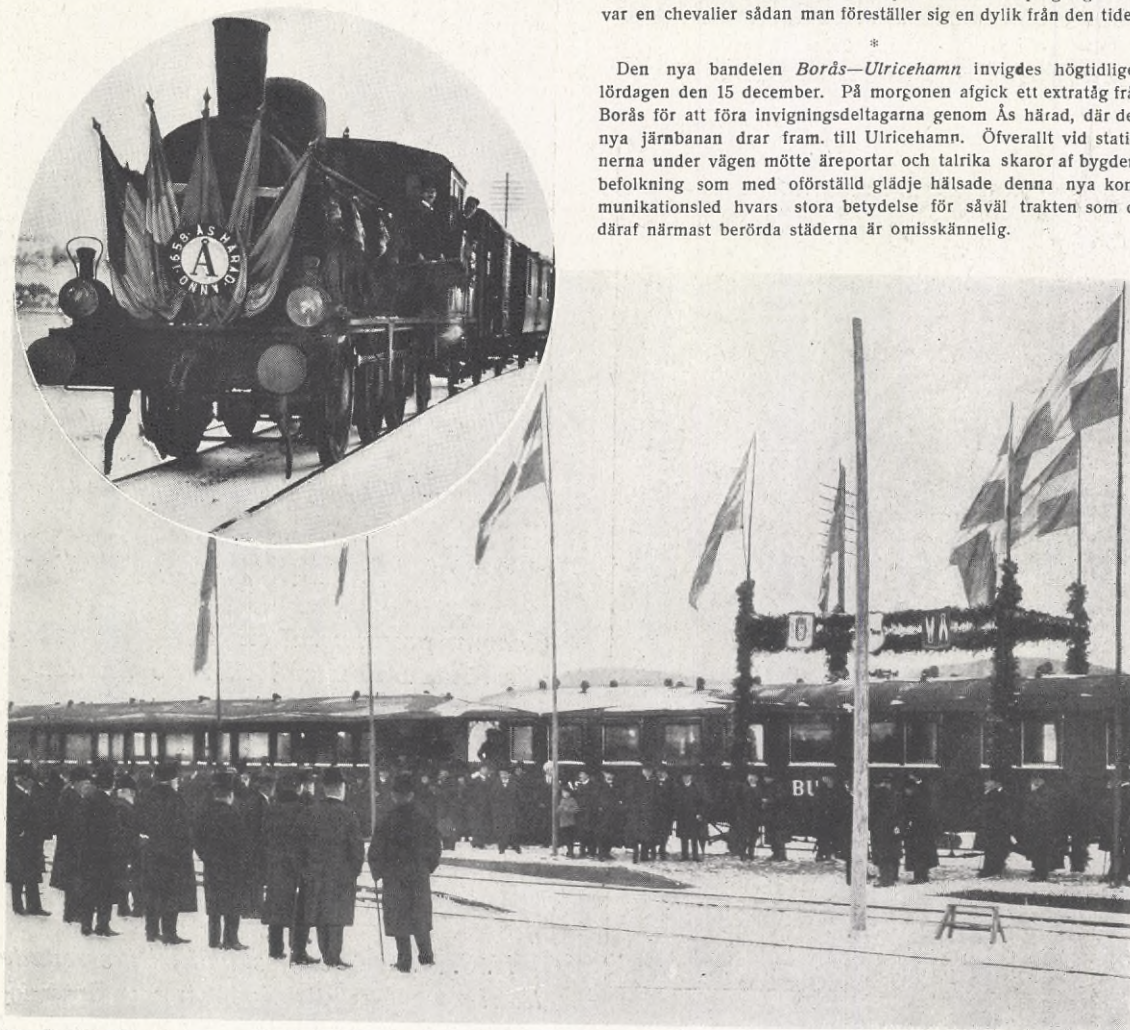
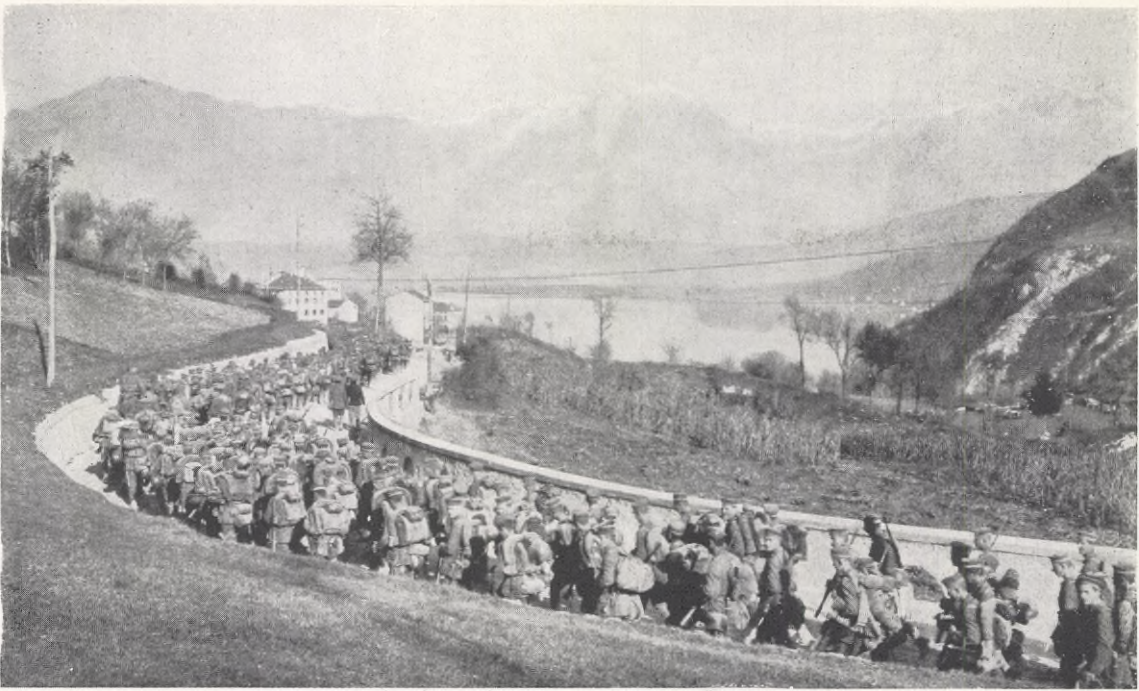

Foto. Lundin, Ulricehamn.

INVIGNINGEN AF BORÅS—ULRICEHAMNS JÄRNVÄG,

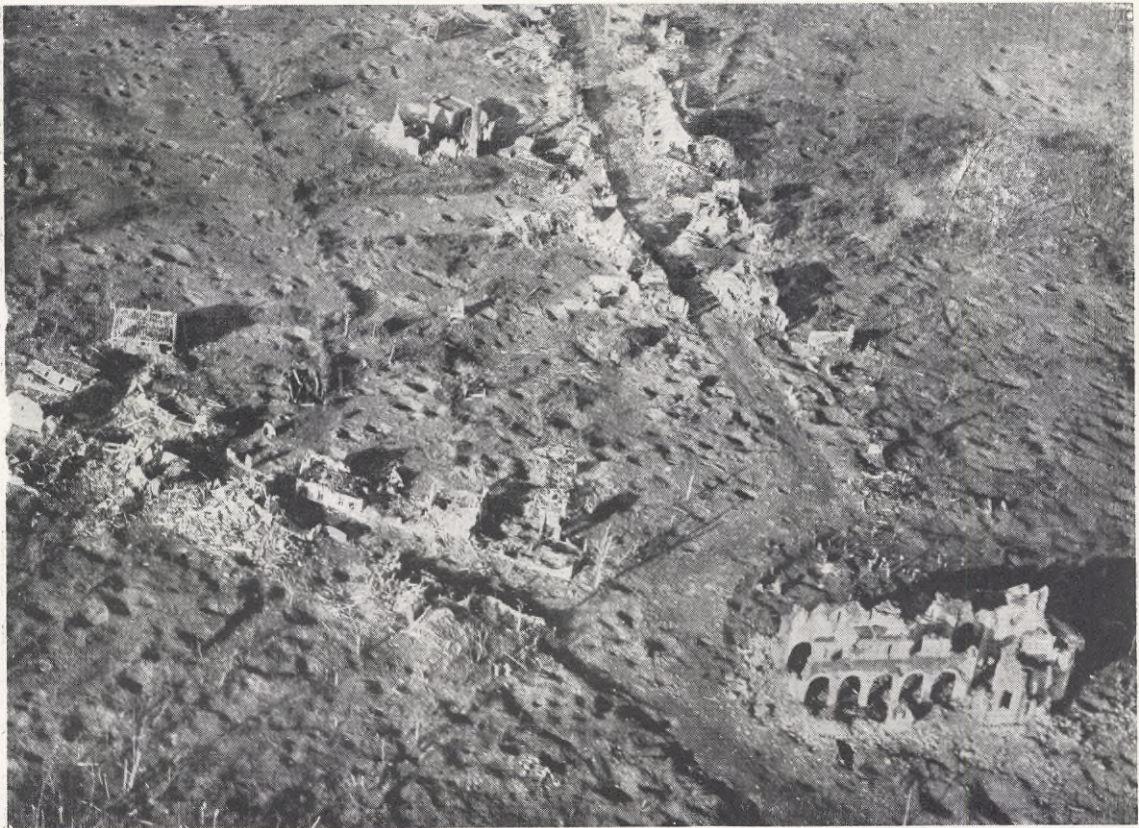
— 202 —

Efter fotografi.

Klubb: Kom. A.-N. 10000 Sultwassersarre, Nölm—Üby

SENASTE BILD FRÅN ITALIENSKA FRONTEN: Tyska trupper vid bergsjön Lago di Sta.

Efter fotografi.

Klubb: Kom. A.-N. 10000 Sultwassersarre, Nölm—Üby

DEN FLANDRISKA BYN PASCHENDÆLE i närvarande stund, efter de ohyggliga striderna om dess besittning. Observera de otaliga ihålligheterna i jorden, märken efter granatexplosioner.

Såsom chef för landets lifsmedelsfiskaler har folkhushållningskommissionen genom utnämmandet af hofrättsnotarien *Knut Hedlund* lyckats förvärfva en kapacitet af erkänd rang. Herr H., som genom denna utnämning blifvit kristidslagarnas högste öfvervakare, skall i denna egenskap såväl samarbeta med de lokala lifsmedelsfiskalerna som med styrelser och nämnder samt öfvervaka att kristidslagarna efterlevas.

Hofrättsnotarie Hedlund är född år 1882, aflade kansliexamen 1905 och blef därefter amanuens i generalpoststyrelsen. Under sin tjänstetid där har han hunnit med att aflägga juris-kand-examen.

*

Till bild å sid. 201.

Den recettföreställning som den 13 december gafs å *Intima teatern* i Stockholm för den populäre skådespelaren *Oscar Bäckström* i anledning af dennes 40-årsjubileum vid scenen blef, såsom den rika blomsterskörden på

KNUT HEDLUND, Hofrättsnotarie — jur. kand. Af Folkhushållningskommissionen i dagarne tillsatt såsom chef för lifsmedelsfiskalerna i landet.

vår bild visar, ett nytt bevis på der berättigade rangplats den afhållne och högt värderade skådespelaren intager i publikens hjärtan.

*

Till bild å sid. 201.

Lördagen den 15 december ägde ett mindre vanligt teaterjubileum rum vid *Göteborgs Folkteater*, då hr *Elis Ellis* för 500:e gången uppträdde såsom den riksbekante prillisten *Sten Stensson Steen* från Eslöf. Det är icke för mycket sagt att hr Ellis i Sverige betyder detsamma för *Sten Stenssons* figur som exempelvis en gång *Fredrik Deland* i "Hittebarnet". Sedan han år 1903 på Södra teatern i Stockholm med oerhörd framgång kreerade denna roll har ingen annan kunnat upptaga den utan risk att beskyllas för Ellis-imitation. Så har *Sten Stensson Steen* blifvit i hr Ellis alter ego — liksom äfven denne skådespelare för publiken blifvit den ende äkta prillisten *Sten Stensson Steen*.

NYVALDA LEDAMÖTER AF RIKSDAGENS ANDRA KAMMARE. V.

A. A. PEHRSSON.
Landtbrukare. — Fris.
Malmöhus läns södra.

O. N. OLSSON.
Landtbrukare. — Höger.
Göteb. o. Boh. läns norra.

A. E. LJUNGBERG.
Redaktör. — Soc-dem.
Göteb. o. Boh. läns norra.

G. JOHANSON.
Lantbr. — Jordbr. Riksf.
Skarab. läns södra.

L. G. LARSSON.
Lantbrukare. — Fris.
Värml. läns östra.

J. N. SVEDBERG.
Hemmanseg. — Jordbr.
Riksf. Helsingl. södra.

J. JONSSON.
Hemmanseg. — Jordbr.
Riksf. Helsingl. norra.

P. J. EDBERG.
Hemmanseg. — Jordbr.
Riksf. Medelpad.

P. A. LIDSTRÖM.
Lantbrukare. — Höger.
Ångermanl. södra.

S. V. V. BERGLUND.
Folkskollär. — Soc-dem.
venst. Ångermanl. södra.

Se personalier sidan 206.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

C. L. GRABOW.
Dekorationsmålare. — Stock-
holm. 70 år 29 Dec.*

A. ÖSTLING.
Redaktör. — Örebro.
50 år 16 Dec.*

C. BOHLIN.
Musikdirektör. — Stockholm.
50 år 12 Dec.*

H. M. PETRI.
Sysstoman. — Sto kholm.
50 år 17 dec.*

P. PERSSON.
Professor. — Upsala
60 år 31 Dec.*

J. A. ANDERSSON.
Öfverläkare. — Ulricehamn.
50 år 30 Dec.*

C. A. R. SAMSIOE.
Tandläkare. Dent. Med. Dr.
Stockholm. 50 år 25 Dec.*

G. A. HULT.
Ingenjör. — Stockholm.
50 år 14 Dec.*

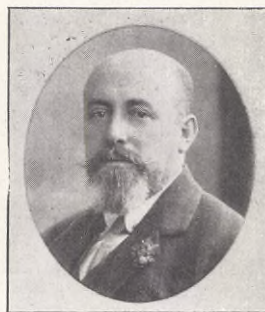
H. HAMMARLUND.
Direktör. — Haida.
60 år 30 Dec.*

J. EKMAN.
Stationsföreståndare. — Nol.
60 år 13 Dec.

H. LARSSON.
Direktör. — Göteborg.
55 år 21 Dec.

W. J. DAWSON.
Grosshandlande. — Göteborg.
50 år 29 Dec.

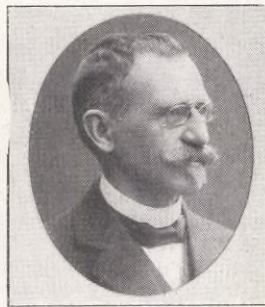
P. A. BERGELIN †.
F. d. Köpman. — Vaxholm.
F. 27. † 12 Dec.*

B. A. HILDEBRAND †.
Pastor. — Stockholm.
F. 44. † 9 Dec.*

J. SCHLESINGER †.
Grosshandlande. — Göteborg.
F. 53. † 10 Dec.*

I. DAMM †.
Lektor. — Gefle.
F. 62. † 18 Dec.*

* Data ä nästa sida.

CARL GRABOW. Elev. v. Konstakad. 61—63, dekorationsmålare i Stockholm sedan 73, anst. v. K. Dram. teatern der 90. Har utfört ett stort antal verkningfulla dekorationer f. de flesta sv. teatrar.

ALBERT ÖSTLING. Medarb. i dagspr. 89, red.-sekr. i Örebro Dagblad 1900, dess red. sedan 11. Styr.-led. i a.-b. Örebro Dagblad 08. Stadsfullmäktigt sedan 12.

CARL BOHLIN. Afli. org.-, kant.- o. mus.-lär.-ex. fr. Musik.kons. i Stockholm 92, därefter idkat sångstud. i in- o. utlandet samt verkat ss. sånglär. o. konsertsångare. Tj.-gj som org. i Imma.-kyrkan i Stockholm 89—06, förste kantor o. kördir. i Gust. Vasakyrkan der sed. sistn. år. Mångårig förestånd. f. Östlind & Almqvists försäljning.-mag. i Stockholm.

HJALMAR PETRI. Stud. 87, tj.-man i Riksbanken 91, syssloman v. Allm. försörjning.-int. i Stockholm 01, chef f. Stockholms stads arbetsint. En af våra främste inomfattigvården, sekr. i fattigv.-nämnden s. upphandl.-komm. led. af stadens vedbyrå, barnbespisn.-nmd., pens.-styr. omb.

PER PERSSON. Stud. 75, fil. dr. 86, lär. v. Fjellstedtska skolan i Upsala 84—93 o. 94—95; docent i klass. spr. v. Ups. univ. 86; professor i lat. spr. o. litt. der sedan 95. Led af Vet. soc. i Ups.

JOHAN ANDERSSON. Stud. 86, med. lic. 01, aman. o. underlärk. v. Seraf. las. 01—03, prakt. läk. i Stockholm 03—10, badläkare o. int. v. Borgholms bad- o. hälskuranst. somr. 95—08, sedan 10 öfverläkare o. intend. v. Ulricehamnns sanatorium o. badanst. Företagit åtsk. studieresor t. Engl. Frankr., Tyskl. o. Schweiz' förmåsta sanat., bad- o. kurorter. Medic. förf.

CARL AXEL SAMSOE. Stud. 88, tandlärk. ex. 89, doc. med. dent. v. Harvard univ. i Boston 99, prakt. tandlärk. i Visby 89—92, sedan sistn. år i Stockholm.

ALRIK HULT. Prakt. i Amerika 87—90, verkst. chef v. a.-b. Excelsior, Stockholm, 91—94, inneh. af egen verkst. f. tillv. af ena uppfinningar 95—96, fabr. disp. v. a.-b. Centrorator, Stockh. 96—98, verkst. dir. der 98—03, fabr. disp. v. a.-b. Pumpeparator, Stockh. 03 till senare tid. Är jemte brodern, O. W. H., uppfinnare till excelsiorparatorn, broderns Hults rotationsmaskin, pumpeparatorn, Archimedesmotorn m. fl. V. ordf. i Sv. uppfinnareförening o. i öv.-amer. sällsk. Styr. led. i a.-b. Archimedes, Slite cement o. kalk a.-b., styr.-ordf. i a.-b. Stockh. smidesfabr.

HENNING HAMMARLUND. Efter fleråriga studier i utlandet inom urbranschen anl. Haldal fickurfabr. 87 hvilken under hans ledning utvecklat sig till en betydande industri.

ALFRED BERGELIN †. Idkade på sin tid o. till 03 affärsrörelse i Karlskrona. Led af Borgerskapets äldste, tax.-nmd., m. 3.

ALBIN HILDEBRAND †. Stud. 63, prestv. 71, domkyrkoadj. i Link. 72, sv. prest i Kiel, Hamb. o. Lübeck 76—78, adj. i Stockh. 87—09. Fr. trycket utg. Sv. kyrkans psalmboksmåsk. o. psalmboksförlag under 1700-talet o. början af 1800-talet samt lärobok i kyrkohist.; hufvudred. för Sv. porträttgalleri 86—12.

JOHN SCHLESINGER †. Inneh. på sin tid en ansead kortvaru- o. man.-affär i sin födelsestad, Norrköping, men öfverflyttade t. Göteborg.

IVAR DAMM †. Stud. 81, fil. dr. 96, adj. i Upsala 97, lektor i mat. o. fys. i Gelle sedan 99. Förestånd. f. arbet.-inst. där. En af landets främste kännare af chifferskrift. Vitur förf.

Data till nyvalda riksdagsmän:

AXEL PEHRSSON. F. 83, eger egend. Bramstorp i Malmöh län. Ordf. i Komm. nmd. o. st. sedan 15, ordf. i hälsafvelsfören., kontr. fören., v. ordf. i mejerifören. Landstingsman sedan 12. Efterträdere riksd.-man J. Pålsson, Anderslöf, som invalts i Första K.

OSCAR OLSSON. F. 56, elev v. folkhögsk. 76—77; eger egend. Heden. Ögbs o. Boh. län. Mångårig ordf. i komm.-st.; landstingsman. Led. af Riksd. A. K. 03—14.

AXEL LJUNGBERG. F. 82, jernarbetare t. 09; öfvertog då red.-skapet f. Nya Lysekils-Kuriren. Stadsfullm. i Lysekil sedan 13.

GUSTAV JOHANSSON. F. 87, eger egend. Hallagården. Ordf. i pens.-nmd, styr.-led. i socknens landtm. fören. Nykterhetsvän.

LARS GUSTAF LARSSON. F. 54, genom länets folkhögsk., hvares styr. han nu tillh., eger egend. i Engebäck. Ordf. i komm.-nmd sedan 13, v. ordf. i komm.-st., led. af jordbr.-kommissionen i länet. Landstingsman sedan 10.

J. N. SVEDBERG. F. 81, ordf. i komm.-st. o. nmd. samt i fattigv.-styr.

JON JONSSON. F. 67, eger egend. Källeräng, inneh. af Källerängs ångsåg. Led. af kommunalmd sedan 02, pens.nmd; nämndeman sedan 11, landstingsman sedan 07.

PETRUS LIDSTRÖM. F. 88, eger egend. Håxmo; komm.-ordf. sedan 14, ordf. i hushållsgille egnahemsomb. Landstingsman sedan 16.

STEN BERGLUND. F. 89, stud.-ex. 12, folkskollär.-ex. 14, folksk.-lärare s. å. Verksam inom arbet. org.

VÄRLDSKRIGET.

Den 12 december återupptogs underhandlingarna i *Brest-Litovsk*, mellan representanter för de förbundnas högsta arméledningar å ena sidan och Ryslands å den andra. Resultatet af förhandlingarna blef förlängd vapenvilja, räknad från den 17 december 1917 till den 14 januari 1918 och gällande alla för Ryssland och de förbundna gemensamma fronter. De fördragsslutande parterna äro berättigade att med sju dagars frist uppsäga vapenstilleståndet på 21 dagen. Sker detta icke fortsätter vapenstilleståndet automatiskt att gälla till dess endera parten uppsäger det med sju dagars frist.

Efter vapenviljans beslutande komma fredsunderhandlingarna att vidtaga. Enligt uppgift ha tyske och österrikiske utrikesministrarne begifvit sig till Brest-Litovsk för att deltaga i desamma. De ryska representanterna ha erhållit sin regerings bemyndigande att underhandla om *separatfred* och därmed sammanhängande frågor, såsom de undertryckta folkens ställning, nödvändigheten af vissa godtgörelser och territoriella rektifikationer, Belgiens återupprättande m. m.

På fronterna i öfrigt råder relativ stillhet. Sedan de förbundna i *Italien* ytterligare tillkämpat sig en framgång vid Monte Asalone och där tagit 2,000 italienare till fånga samt sålunda snart i det närmaste nått de här uppställda målen för sin offensiv, tyder allt på att det slutliga afgörandet kommer att stå och sannolikt stå snart på själva *västfronten*. För tyskarna har tidpunkten en utomordentlig betydelse. Efter Rysslands och Rumäniens fränfalle och Italiens nederlag stå de med sina från öster frigjorda trupper kanske för första gången under hela världskriget jämnstarka med alla de allierades linje i väster.

Så fast som denna front genom ett långvarigt ställningskrig hunnit sätta sig, blir ett fullständigt upprifvande af densamma från någondera hållet osannolikt. Men det låter tänka sig att de skickliga och militärt prestationsdugliga tyska härmassorna här — såsom ett svar på den senaste engelska utmaningen, framförd af *Lloyd George* och hvori denne kallar tyskarna "banditer" och "förbrytare" föresätta sig att åstadkomma något och nie dagewesenes för att så vidt möjligt framtvunga ett afgörande eller i sämsta fall åtminstone förbättra sina positioner, innan de amerikanska trupperna hunnit anlända.

Tysklands rikskanslär, *Hertling* har med anledning af den engelske premiärministerns skymfod tunnit sig föranlåten att i en intervju öfverbehållsamt förklara att "med män af dylikt sinnelag kan Tyskland icke underhandla". Och det ligger ett tydligt hot i hans fortsättning: "Vår väg i väster är efter detta klar".

Mot det i *Ryssland* växande missnöjet med *bolshchevikregeringen* har Troitsky uttalat sig på det skarpaste och ställt i utsikt att "inom en månad icke längre fångelset, utan giljotinen skall vara till för bolshchevikernas fiender".

I *Palestina* ha engelsmännen efter intagandet af Jerusalem bemäktigat sig den två mil sydost om staden liggande plattan vid Abu och ytterligare tagit några fångar.

Öfver London ha företagits en ny flygraid af tyska flygare, som med goda resultat säga sig ha anfällt London, Ramsgate och Margate. Samtliga flygskepp ha återvänt i oskadadt skick efter expeditionen.

H. 8. D:s Novell-Pristäflan.

Vi fästa den allmänna uppmärksamheten på den af H. 8. D. utlysta stora Novellpristäflingen, kungjord i nr: 3 med alla i samband därmed stående bestämmelser. För tällingen, som står öppen för vårt lands **alla författare**, (däri inbegripna amatörer) hafva utfasts

2,500 Kr. i pris

däraf	1:sta priset	Kr. 300
	2:dra " " " "	200
	3:dje " " " "	175
	4:de " " " "	150
	5:te " " " "	125
	6—10 prisen å	Kr. 100 " 500
	11—19 " " " "	80 " 720
	20—22 " " " "	60 " 180
	23—25 " " " "	50 " 150

Kr. 2,500

Samtliga dessa pris utbetalas till fastställda belopp, **utan ytterligare uppdelning** samt i **kontanta pänningar**.

JULMARKNADSRESAN.

Fort. fr. sid. 199.

Då skilde sig plötsligt en stor best ur skocken där borta och sköt beslutsamt rakt ner emot dem. Torparhustrun gaf till ett rop af skräck och sträckte hjälplöst ut armarne som för att värja sig. Hon försökte resa sig upp, ansträngande sina sista krafter, stappade fram ett par steg genom drifvorna och fick tag i stötten. Där sjönk hon åter ohjälpligt tillsamman.

— Nej, ja, kan int' mer, Jonas; spring du — som än har krafter i behåll — och försök — få nå'n hjälp. — Ja' ska uppehålla — dem — så du hinner — unnan; — kan mata dem -- me' flasket och — den andra — förningen och spela för dem — på lill-Jonas trumpet — så de blir rädda — och ge sig af — kanske... Men annars så.. Barnen kan int' få bli utan båd' far — och mor — på en gång — och ingen mat — finns de' häller — i stugan...

Då segrade äntligen den vettlösa ångesten och själbevarelsesdriften hos torparn. Ännu omtöcknad af

brännvinsångor, utan förmåga att tänka redigt, blott med en tanke klar i sitt trötta hufvud — den att åtminstone rädda sig själf undan döden — släppte han äntligen stötten, kastade sig som ett ångesthetsadt djur på sidan om stigen in mellan träden; vacklade genom drifvorna, tumlade och föll men reste sig igen och sprang besinningslöst vidare. Ett litet grått bylte, ett stackars fegt och dödsskrämdt människobarn, som rände för sitt fattiga lif utan tanke på annat än att rädda sig själf — utan ens en tanke längre på henne, som han lämnat efter sig därborta till pris för sitt eget lif och barnens därhemma...

*

Långt fram på sommaren, när porsen rök och mygorna dansade i solskenet öfver myrmarkernas starrtuvor, hittade några skogsarbetare torparhustruns till oigenkännlighet sargade lik uppe i en oländig berg skrefva. Men i den krampaktigt slutna handen höll hon alltjämt lill-Jonas' granna blecktrumpet...

Till bild å sid. 200.

I prässen lämnades för en tid sedan en redogörelse af den finska regeringens lifsmedelsombud, professor G. von Wendt, hvori för första gången *Finlands stora nödläge i fråga om lifsmedel* oförbehållsamt blottades och en vädjan riktades till Sverige och de öfriga skandinaviska länderna att i den mån dessa så kunde söka en utväg att lindra den allt mer hotande bristen. Professor Wendts vädjan har i Sverige icke förklingat ohörd. Det stora möte, som måndagen den 17 dec. hölls i Auditoriums sal under en enastående tillslutning från publikens sida, blef ett talande bevis på Sveriges varma sympatier för det nödlidande grannlandet.

Sedan f. riksantikvariern, professor O. Montelius under en stark och högtidlig stämning öppnat mötet med en erinran om de uråldriga band som knyta det svenska och det finska folket samman, öfverlämnades ordet till aftonens hufvudtalare, professor G. von Wendt, som i den till sista plats besatta salen äfven hade nöjet att se å skilliga finländare, bland dessa främst statsrådet Alexis Gripenberg. Tal. gaf en öfverblick af lifsmedelsförhållandena i världen, som isynnerhet för Finland skapat ett kritiskt läge, och slöt med att tacka för den stora sympati som isynnerhet från Sveriges sida kommit hans lidande land till del.

Vidare hölls varm hjärtade anföranden af bl. a. ärkebiskop Söderblom, som med utgångspunkt från Runebergs dikt om bonden Pavo uppmanade Sverige att, själf nära svältgränsen, hjälpa den nödställda brodern samt af Ellen Key som framförde de svenska kvinnornas hälsning till Finlands kvinnor.

Det varmt stämmningsfulla mötet afslöts med en rege-

ringen senare tillställd resolution innehållande en vädjan till densamma att uppbjuda alla ansträngningar för att lifsmedel måtte tillföras finska folket såväl genom tillfälligt understöd från Sverige, om så möjligt är, som äiven genom samverkan mellan de nordiska staterna.

De gåfvor i lifsmedel eller penningar som sålunda komma att öfversändas förmedlas genom Röda korset, hvilket lämnat garantier för att medlen komma de verkligt behöfvande till godo.

Pressfoto. **KILÖM:** Bengt N. Österman
KVINNLIK HÄSTVÅRD: I "Röda stjärnans" kurs för utbildande af kvinnliga hästskötare i Stockholm under ledning af regementsveterinär Kruse dellager ett stort antal inresserade damer.

**Yrkes- och Amatör-
fotografer**

äro välkomna med
**ny*, vältagna land-
skaps- eller gen-e-
- - bilder - - -**

lämpliga för vare sig den
stora bilden å omslaget
eller för den mindre vig-
netten å hvarje häftes
första sida. — Ersättning
vid antagandet.

REDAKTIONEN.

INNEHÅLL:

Professor Nils Hansson (biografi och he.sidesporträtt). — Kyrkokonferensen i Uppsala. — Mötet för Finland i Stockholm — Porträtt till dagskrönikan. — Världskriget. — Riksdagsmän. — Veckans porträttgalleri.

Pressfoto.

BILJETTKÖ FÖR JULRESORNA VID CENTRALSTATIONEN I STOCKHOLM.

Efter teckning af artisten D. Ryding, Göteborg.

En kö som i dagarna tilldragit sig särskild uppmärksamhet i huvudstaden, är den utanför Centralstationen. Här gällde det biljetterna för dem som skulie jula i landsorten. Älven biljetter till tågen börjar det bli ondt etter, huru underligt det än låter. Men de svenska statsbanorna ha måst inskränka trafiken i dessa kolbristens tider.

Som bekant råder det för närvarande så godt som total karbidbrist i landet hvarför de tusentals nyinköpta karbidlamporna blifvit til ingen nytta, utan hemmen, när kvällen kommer, försänkas i mörker. Då därför underrättelsen spreds att 5,000 kg. karbid skulle distribueras i Stockholm bildades omedelbart långa köer utanför de butiker som fått sig försäljningen anförtrodd. Otåligheten att komma åt det värdefulla ämnet föranledde t. o. m. en tvångsinventering hos firmen Björck & Co. i Centralpalatset, i det att denna, under hot om stormning af affären, tvangs att till den väntande massan sälja ut hela det inneliggande lagret af omkring 500 kg. karbid.

KÖ AF KARBIDKÖPARE UTANFÖR FIRMAN BJÖRCK & Cos BUTIK I CENTRALPALATSET. Denna butik hotades senare med att stormas, då innehafvaren tvingades utlämna hela sitt förråd af karbid. — (Pressfoto.).

Ejtertryck af text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan angifvande af källan förbjudes vid laga påföljd.
För Berättelser och Historietter gäller ovlkortligt förbud.